

Ekologický hotel alebo len zelený marketing? Spoznajte rozdiel

Datum 9.10.2026
Subjekt Invia.sk
Autor Beáta Čúzyová
Region Slowakei
Kategorie Kultur und Tourismus, Ökologie, Umwelt

Bambusová zubná kefka, uteráky menené na požiadanie a zelený lístok v hotelovom logu. Všetko nasvedčuje tomu, že ste si vybrali ekologický hotel. Lenže čo ak sa za peknými sľubmi skrýva zbytočné plytvanie vodou, hory vyhodeneho jedla a klimatizácia bežiacia naplno aj v prázdnych izbách? Udržateľné cestovanie sa nezačína počítaním izbových rastlín ani výberom hotela s názvom „Eco Resort“. Rozhodujú detaily, ktoré na dovolenkových fotografiách nevidno. Ako teda zistiť, či ubytovanie skutočne chráni životné prostredie, alebo len šikovne predáva zelený imidž?

Môže byť hotel s bazénom a all inclusive vôbec ekologický?

Predstavte si päťhviezdičkový rezort s tromi bazénmi, rozľahlou záhradou a bohatými švédskymi stolmi. S ekológiou si ho zrejme automaticky nespojíte. Znamená to však, že veľký hotel nemôže fungovať zodpovedne a malý penzión je vždy šetrnejší? Vôbec nie. Rozhoduje spôsob prevádzky, nie počet hviezdíček či izieb.

Ekologický hotel nie je ubytovanie, ktoré nemá žiadny vplyv na prírodu. Také prakticky neexistuje. Je to zariadenie, ktoré svoju environmentálnu záťaž pozná, systematicky ju znižuje a dokáže vysvetliť, ako to robí. Pritom vám stále môže ponúkať pohodlnú posteľ, klimatizáciu aj ranné cappuccino.

Navyše nie všade platia rovnaké pravidlá hry. Hotel na gréckom ostrove, ktorý zápasí so suchom, rieši iné výzvy než horský penzión v Alpách. Dôležité preto je, či zavedené opatrenia reagujú na skutočné problémy danej lokality.

Päť oblastí, ktoré o ekologickom hoteli prezradia najviac

Niektoré opatrenia si všimnete hneď po príchode. Iné sa skrývajú v technických miestnostiach, kuchyniach alebo pri údržbe záhrad. Práve tie pritom môžu mať na životné prostredie väčší dosah než dekorácie z recyklovaného dreva.

1. Voda: Prečo je zelený trávnik niekedy varovným signálom?

Sprcha, pracovňa, kuchyňa, bazény aj zavlažovanie. V hotelovej prevádzke sa voda míňa na desiatkach miest a v suchších dovolenkových oblastiach môže jej nadmerná spotreba zaťažovať miestne zásoby. **Zodpovedné ubytovanie preto využíva úsporné batérie, priebežne kontroluje úniky a podľa možností pracuje s dažďovou alebo vhodne upravenou sivou vodou,** napríklad pri zavlažovaní.

Veľa napovie aj hotelová záhrada. Pestrofarebné kvety a dokonale zelený trávnik vyzerajú pekne, no v suchom podnebí môžu vyžadovať intenzívne polievanie. Premyslenejšou voľbou bývajú miestne druhy rastlín, ktoré zvládajú horúčavy bez neustáleho zavlažovania.

2. Energia: Solárne panely sú len začiatok

Klimatizácia, ohrev vody, osvetlenie či chladenie potravín dokážu poriadne zvýšiť energetickú spotrebu. **Hotely môžu svoju záťaž obmedziť kvalitnou izoláciou, úspornými zariadeniami, tepelnými čerpadlami, inteligentným riadením teploty a obnoviteľnými zdrojmi energie.**

Možno ste si všimli, že po vytiahnutí karty z držiaka sa v izbe vypnú niektoré elektrické zariadenia. Aj to môže pomáhať, no jedna úsporná vychytávka ešte nerobí z hotela ekologického premianta. Podstatné je, či zariadenie sleduje spotrebu a znižuje energetické straty v celej prevádzke.

3. Jedlo: Najdrahšie raňajky sú tie, ktoré skončia v koši

Bohaté švédske stoly patria k dovolenkovým radostiam. Menej príjemná je predstava, koľko pripraveného jedla môže skončiť v odpade. Najmä ak sa obrovské misy dopĺňajú ešte niekoľko minút pred koncom raňajok, len aby bufet pôsobil neustále plný.

Rozumnejším riešením sú **menšie priebežne dopĺňané porcie, príprava jedál priamo pred hostami či pravidelné váženie potravinového odpadu.** Vďaka tomu hotel zistí, ktorých pokrmov pripravuje priveľa. Výhodou je tiež spolupráca s miestnymi farmármi a využívanie sezónnych surovín.

4. Odpad: Menej jednorazových vecí, viac rozumu

Miniatúrny šampón, jednorazové mydlo, plastový pohár a dve fľaše vody denne. V jednej izbe ide o drobnosti, no pri stovkách hostí sa množstvo odpadu rýchlo násobí. Preto čoraz viac ubytovacích zariadení používa **doplňateľné dávkovače kozmetiky, vratné či opakovane použiteľné obaly a stanice s pitnou vodou,** pokiaľ je jej dopĺňanie bezpečné.

Dôležité je aj triedenie. Farebné koše na chodbe vyzerajú presvedčivo, ale skutočný význam majú iba vtedy, ak hotel zabezpečuje aj správne nakladanie s vyzbieraným odpadom. Ekologický prístup sa totiž nekončí vo chvíli, keď smeti zmiznú z dohľadu hostí.

5. Miestni obyvatelia: Udržateľnosť sa nekončí pri hotelovom plote

Zodpovedné cestovanie nie je iba o elektrine a vode. Zahrňa aj **férové pracovné podmienky, podporu regionálnych producentov a rešpektovanie kultúry či prírodného prostredia.** Hotel môže napríklad zamestnávať miestnych obyvateľov, spolupracovať s remeselníkmi alebo ponúkať výlety vedené domácimi sprievodcami.

V niektorých destináciách je zásadná ochrana citlivých ekosystémov. Na Zakynthose ide napríklad o pláže, na ktorých hniezdia morské korytnačky, inde o koralové útesy či mangrovové porasty. Niekedy sa preto zodpovednosť prejaví aj tým, že hotel obmedzí nočné osvetlenie, rešpektuje chránené územia alebo neponúka aktivity, ktoré by mohli zvieratá ohrozovať.

Čo je greenwashing?

Na webovej stránke hotela svieti „100 % eco-friendly“, fotografie zobrazujú palmy a recyklované drevo, no o spotrebe vody či nakladaní s odpadom sa nedozviete nič. Presne tu by mala zasvietiť pomyselná kontrolka. **Greenwashing je zavádzajúca komunikácia, ktorá vytvára ekologickejší obraz firmy alebo produktu, než zodpovedá realite.**

Nemusí pritom ísť o vyslovenú lož. Stačí vyzdvihnúť jednu drobnú iniciatívu a zamlčať podstatnejšie dopady prevádzky. Typickým príkladom je kartička vyzývajúca hostí, aby uteráky používali opakovane. Šetrenie vody pri praní má zmysel, no samo osebe nedokazuje komplexný prístup. Navyše môže znižovať aj prevádzkové náklady hotela.

Ekologický hotel alebo greenwashing?

Hotel tvrdí

„Sme eco-friendly rezort.“
„Máme zelený certifikát.“
„Šetríme vodou.“
„Podporujeme miestnych.“
„Sme klimaticky neutrálni.“
„Obmedzujeme plasty.“

Čo sa oplatí preveriť

Uvádza konkrétne opatrenia a výsledky?
Kto ho vydal a je platný?
Používa úsporné technológie a meria spotrebu?
Spolupracuje s regionálnymi dodávateľmi?
Znižuje vlastné emisie alebo sa spolieha najmä na kompenzácie?
Ide o celú prevádzku alebo iba o slamky?

Nové pravidlá EÚ: Zelené sľuby už musia obstáť aj pred zákonom

Od 27. septembra 2026 sa na Slovensku aj v ďalších členských štátoch EÚ uplatňujú **nové pravidlá ochrany spotrebiteľov pred zavádzajúcimi environmentálnymi tvrdeniami**. Vychádzajú zo smernice EÚ 2024/825 a na Slovensku sú premietnuté do zákona o ochrane spotrebiteľa. Ich cieľom je, aby firmy nemohli získavať zákazníkov nepodloženými ekologickými vyhláseniami.

Čo to znamená v praxi? **Všeobecné označenia ako „ekologický“ či „šetrný k životnému prostrediu“ sú zakázané, ak obchodník nevie preukázať uznané vynikajúce environmentálne vlastnosti**, ktoré takéto tvrdenie odôvodňujú. Pravidlá tiež obmedzujú používanie značiek udržateľnosti, ktoré nie sú založené na certifikačnom systéme alebo zavedené verejnými orgánmi. Osobitný zákaz sa týka aj tvrdení, že produkt má neutrálny, znížený alebo pozitívny vplyv na klímu, ak sa takýto záver opiera o kompenzovanie emisií.

Certifikáty ekologických hotelov: Ktorým označeniam veriť?

Zelené logo samo osebe nie je dôkazom zodpovednej prevádzky. **Dôveryhodnejším signálom je**

nezávislá certifikácia založená na jasných kritériách a kontrole ich plnenia. Ani tá však neznamená, že hotel nemá žiadnu ekologickú stopu.

Pri výbere dovolenky sa môžete stretnúť s týmito označeniami:

- **Green Key:** Medzinárodný certifikačný program, ktorý hodnotí hospodárenie s energiou a vodou, odpady či environmentálne riadenie ubytovacích zariadení.
- **Travelife for Accommodation:** Certifikačný systém rozšírený najmä medzi hotelmi spolupracujúcimi s cestovnými kancelárkami. Posudzuje environmentálne a sociálne aspekty prevádzky, pričom zahŕňa nezávislý audit.
- **EU Ecolabel:** Oficiálna environmentálna značka Európskej únie. Pri turistickom ubytovaní zahŕňa požiadavky na spotrebu energie, vody, odpadové hospodárstvo a ďalšie oblasti.
- **EarthCheck:** Medzinárodný systém hodnotenia udržateľnosti v cestovnom ruchu, ktorý využíva merateľné ukazovatele a posudzovanie prevádzky.

Stretnúť sa môžete aj s označeniami **LEED a BREEAM**, ktoré sa zameriavajú predovšetkým na environmentálne vlastnosti budov. Energeticky úsporná stavba však automaticky neznamená zodpovednú hotelovú prevádzku. **GSTC (Global Sustainable Tourism Council)** zase stanovuje medzinárodné štandardy udržateľného cestovného ruchu, no hotely priamo necertifikuje.

Ako si overiť pravosť certifikátu?

Na oficiálnej stránke príslušného programu vyhľadajte hotel podľa názvu a skontrolujte platnosť označenia.

Ak sa zariadenie chváli neznámym zeleným logom bez uvedenia vydávajúcej organizácie, neberte ho automaticky ako potvrdenie ekologických štandardov.

Ako si vybrať ekologický hotel? Päť otázok pred rezerváciou

Nemusíte študovať rozsiahle environmentálne správy ani sa stať odborníkom na obnoviteľné zdroje. Už niekoľko minút preverovania vám môže napovedať, či má hotel svoje ambície podložené skutočnými krokmi.

1. **Má platný nezávislý certifikát?** Overte ho v oficiálnom registri.
2. **Uvádza merateľné výsledky?** Napríklad spotrebu vody, energie či množstvo potravinového odpadu.
3. **Ako funguje každodenná prevádzka?** Zaujímajte sa o jednorazové obaly, klimatizáciu a hospodárenie s vodou.

4. **Rešpektuje svoje okolie?** Sledujte spoluprácu s miestnymi obyvateľmi a ochranu prírody.
5. **Zodpovedajú sľuby skúsenostiam hostí?** Recenzie môžu odhaliť rozdiel medzi reklamou a realitou, hoci nenahrádzajú odborný audit.

Musíte sa na ekologickej dovolenke niečoho vzdať?

Udržateľnejšie cestovanie neznamená studenú sprchu, dovolenku bez bazéna ani zákaz druhého dezertu. **Často stačí niekoľko jednoduchých rozhodnutí, ktoré vás neoberú o pohodlie.** Na bufete si naberte menšiu porciu a podľa chuti sa vráťte, klimatizáciu nepúšťajte naplno pri otvorených balkónových dverách a uteráky nenechávajte meniť každý deň. Pri výletoch rešpektujte pravidlá chránených území, nedotýkajte sa koralov a uprednostnite zodpovedných organizátorov aktivít. Ak máte možnosť, podporte miestne reštaurácie, trhy alebo sprievodcov. Aj takéto rozhodnutia pomáhajú, aby z cestovného ruchu profitovala destinácia, nielen samotný rezort.

Je ekologický hotel drahší než bežné ubytovanie?

Nie nevyhnutne. Úsporné technológie, solárne panely či efektívne hospodárenie s vodou si môžu vyžadovať vyššiu počiatočnú investíciu, no časom pomáhajú znižovať prevádzkové náklady. Cena pobytu závisí aj od destinácie, termínu, kategórie hotela a rozsahu služieb.

Najzelenší hotel nemusí mať v logu ani jediný list

Skutočne zodpovedné ubytovanie nemusí na každom kroku pripomínať, aké je ekologické. Dôležitejšie je, či dokáže svoje tvrdenia podložiť konkrétnymi výsledkami a postupne zlepšuje fungovanie svojej prevádzky.

Pri najbližšom výbere dovolenky sa preto nepozerajte iba na bazén, výhľad z izby či počet hviezdíčiek. Venujte chvíľu aj tomu, čo hotel robí pre svoje okolie. **Skutočná udržateľnosť totiž nie je o tom, ako zeleno ubytovanie vyzerá na fotografiách, ale o tom, čo po sebe zanecháva.**

<https://www.invia.sk/blog/ekologicky-hotel-greenwashing>